

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี Public Participation in Local Administrative Organization Development in Lopburi Province

ไสว วงษ์ศรี¹

Sawai Wongsri¹

บทคัดย่อ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี (2) เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบมาภิบาลและการจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี และ (3) เพื่อเสนอแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดลพบุรี เป็นวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีทะเบียนบ้านอยู่ในจังหวัดลพบุรี กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยเชิงปริมาณจำนวน 400 คน การวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 20 คน จำแนกเป็น ผู้นำชุมชน 3 คน ประชาชนทั่วไป 17 คน เครื่องมือการวิจัยคือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์

ผลการศึกษาพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจตามลำดับ

2. ผลกระทบมาภิบาลและการจัดการภาครัฐแนวใหม่ หลักตอบสนอง หลักการะับผิดชอบ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการวัด วิเคราะห์ และจัดการความรู้ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการประเมินผลในขั้นตอนกระบวนการดำเนินงาน เพื่อความถูกต้อง เป็นธรรม เกิดการจัดการที่ตรงกับความต้องการของประชาชน และคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่ประชาชนจะได้รับ

¹ นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Student of Doctor of Public Administration, Faculty of Political Science Pathum Thani University

คำสำคัญ : หลักธรรมาภิบาล การจัดการภาครัฐแนวใหม่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

Public Participation in Local Administrative Organization Development in Lopburi Province, the research purposes were (1) to study the level of people's participation in Lopburi Province, (2) to analyze the principles of good governance and new public management affecting people's participation in Lopburi Province; and (3) to present the guidelines of people's participation promotion in Lopburi Province. This was the quantitative and qualitative research. The population was the people aged 18 years and over, had house registration in Lopburi Province. The quantitative research sample group was the 400 people; the research instrument was the questionnaire; the qualitative research sample group was the 20 people consisted of the 3 community leaders and 17 general people; the research instrument was the in-depth interview form. The data analysis statistics were the frequency, mean, standard deviation, multiple regression analysis, and correlation analysis.

The research findings were

1. the people's participation in Lopburi Province found the overall was at high level; by the descending mean were the participation in assessment, the participation in operations, the participation in receiving benefits, and the participation in decision-making, respectively;

2. the principles of good governance and new public management affected the people's participation in Lopburi Province at statistical significance level .05;

3. should be promoted the people to participate in the evaluation in the operations processes for accuracy and fairness; to ensure that the management meet the people needs; and take into account the best interests of people should be receive.

Keywords: Principles of Good Governance, New Public Management, People's Participation

บทนำ

ธรรมาภิบาล หมายถึง แนวคิดของการบริหารจัดการที่ดีในการจัดการองค์การภาครัฐ มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการ การวางแผน วิสัยทัศน์ของการปฏิบัติงาน การเมืองในระบบประชาธิปไตย เช่น การมีระบบการเลือกตั้งอย่างยุติธรรม โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ความเสมอภาคในการทำกิจกรรมทางการเมืองหรือของสังคม การเข้าไปมีบทบาทต่อการคัดค้านแนวทางการปฏิบัติงานของภาครัฐที่ไม่เห็นด้วยได้อย่างเสมอภาค ความเสรีในการออกเสียง การแสดงความคิดเห็น การร่วมกิจกรรม การเลือกศาสนา และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตในสังคม ฯลฯ เหล่านี้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของรัฐบาลทั้งสิ้นเป็นผลประโยชน์ที่สำคัญต่อชีวิตของประชาชน ซึ่งธรรมาภิบาลนั้นเข้าไปมีบทบาทต่อการเป็นกลไกให้ระบบการบริหารจัดการเหล่านั้นมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดความคุ้มค่าต่อการดำเนินงานบริหารจัดการด้านงบประมาณอย่างแท้จริง สำหรับแนวทางการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลจะเกี่ยวข้องกับการร่วมมือกันระหว่างภาคส่วนอื่นได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนในการทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อประเทศชาติบนพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยอันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ (เสนห์ จุ้ยโต, 2557 : 5) การมีหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการงานนั้นช่วยให้เกิดคุณภาพในงาน ช่วยส่งเสริมการลดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาของระบอบเผด็จการในองค์กร ปัญหาของการมีส่วนร่วม ปัญหาการเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้มีส่วนร่วม ปัญหาความโปร่งใสของการบริหารงาน ความไม่เสมอภาค ไม่เป็นธรรมในการดำเนินงาน หากกล่าวถึงการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนแล้วนั้น นับได้ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการงานให้สอดคล้องกับกลุ่มผู้รับผลประโยชน์ สำหรับการเข้าไปมีส่วนร่วมนั้นสามารถส่งเสริมผ่านความรู้สึก การมีจิตสำนึกต่อการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรของประชาชน (วีระยุทธ พรพจน์ธรรมาส, 2557) ธรรมาภิบาล (good governance) เป็นแนวคิดสำคัญในการบริหารงานและการปกครอง เพราะปัจจุบันโลกได้ให้ความสนใจกับเรื่องโลกาภิวัตน์และหลักธรรมาภิบาลแทนการสนใจพัฒนาอุตสาหกรรมดังแต่ก่อน เพราะกระแสการพัฒนาเศรษฐกิจมีความสำคัญกระทบถึงกัน การติดต่อสื่อสาร การดำเนินกิจกรรมที่หนึ่งมีผลกระทบต่อกิจกรรมที่หนึ่ง การพัฒนาเรื่องของการเมืองการปกครองได้มุ่งให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น หากจะให้ประเทศมีการเจริญเติบโต ที่ยั่งยืน การมุ่งธุรกิจหรือปฏิบัติราชการต่าง ๆ ต้องให้ความสนใจเรื่องของสังคม ประชาชนและสิ่งแวดล้อม หลักธรรมาภิบาลจึงเข้ามาเป็นเรื่องที่ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญและเริ่มมีการนำไปปฏิบัติกันมากขึ้น (ถวิลวดี บุรีกุล, 2548)

การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ (new public management) คือ การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการภาครัฐ โดยนำหลักการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบราชการไทยและการแสวงหาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการที่มุ่งเน้นสู่ความเป็นเลิศ โดยมีการนำเอาแนวทางหรือวิธีการบริหารงานของภาคเอกชนมาปรับใช้กับการบริหารงานภาครัฐ เช่น การบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า การบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ การบริหารงานแบบมี

อาชีพ การคำนึงถึงหลักความคุ้มค่า การจัดการโครงสร้างที่กะทัดรัดและแนวราบ การเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาทำการแข่งขันการให้บริการสาธารณะ สร้างค่านิยมที่ดี มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ คุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนการมุ่งเน้นการให้บริการแก่ประชาชนโดยคำนึงถึงคุณภาพเป็นสำคัญ (สถาบันพระปกเกล้า , 2558) และการจัดการภาครัฐแนวใหม่เริ่มมีขึ้นในฐานะสิ่งประดิษฐ์ทางความคิดที่สร้างขึ้นเพื่อเป้าประสงค์ของการอภิปรายทางวิชาการเกี่ยวกับองค์การ และการจัดการของการบริหารรัฐบาล คำนี้จริง ๆ คิดโดยนักรัฐศาสตร์ในอังกฤษและออสเตรเลีย ปรากฏอยู่ในงานของ ฮูด (Hood) และฮูดกับแจ๊คสัน (Hood and Jackson) ในปี ค.ศ. 1991 ซึ่งมองการจัดการภาครัฐแนวใหม่เป็นมุมมองเกี่ยวกับการออกแบบองค์การภาครัฐ ต่อมากลายเป็นวรรณกรรมที่มีความหมายกว้างขึ้น เช่น บางคนเห็นว่าการจัดการภาครัฐแนวใหม่นำแนวคิดเศรษฐศาสตร์ สถาบันแนวใหม่ (new institutional economics) มาใช้กับการจัดการภาครัฐ นอกจากนั้นแล้วยังมองว่าการจัดการภาครัฐแนวใหม่เป็นการจัดการภาครัฐอย่างหนึ่งโดยหลายคนเห็นว่าเป็นแบบแผนหนึ่ง ของทางเลือกนโยบาย (policy choices) การใช้คำว่า “การจัดการภาครัฐแนวใหม่” ตามความหมาย ดังกล่าวมีหลายแนว ไม่ใช่เป็นแนวคิดที่สมบูรณ์แล้ว (Barzelay, 2002) ได้พัฒนามาจากเศรษฐศาสตร์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแนวคิดที่ใช้ในภาครัฐกิจ โดยเชื่อว่าตลาดเป็นวิธีการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุดได้ ทั้งนี้มีกลไกตลาดทำหน้าที่เชื่อมโยงประโยชน์ส่วนตน หรือเฉพาะส่วนให้เข้ากับผลประโยชน์ส่วนรวมอย่างสมดุล ในอีกด้านหนึ่งทำหน้าที่สร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนในฐานะลูกค้า หรือผู้มารับบริการ ซึ่งอีกนัยยะหนึ่ง คือ กลไกตลาดเปรียบเสมือนเป็นมือที่มองไม่เห็นยังขาดตลาด อยู่ในสภาพที่มีการแข่งขันมากเท่าไร ยิ่งก่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ในการผลิตสินค้าต่างๆ และมีการปรับเปลี่ยนพัฒนาวิธีการทำงาน จากแนวคิดการตลาดดังกล่าว เมื่อภาครัฐมาปรับใช้จึงต้องมีการแปรรูปหน่วยงานรัฐให้กลายเป็นวิสาหกิจเอกชน (privatization) นอกจากนั้นยังรวมถึงการจ้างเหมาบริการจากภายนอกองค์การ (Bloom & Kravchuk, 2005 อ้างอิงใน ชมภูนุช หุ่นนาค ,2560)

การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นกระบวนการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหา และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเข้าร่วมในการวิเคราะห์ถึงสาเหตุและที่มาของปัญหาเข้าร่วมในการเลือกวิธีการและวางแผนในการแก้ปัญหาเข้าร่วมในการดำเนินงานตามแผน และเข้าร่วมในการประเมินผลวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและปัจจัยที่มีส่วนทำให้เกิดผลสำเร็จตลอดจนเข้ามามีส่วนร่วมพิจารณากำหนดปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไข ปัญหาและพัฒนาไปสู่ความสำเร็จ (วรศรา สมทรัพย์, 2556) การมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะที่เป็นกระบวนการในการพัฒนาว่า คือ การเข้าร่วมอย่างกระตือรือร้นและมีพลังของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจ เพื่อกำหนดเป้าหมายของสังคม จัดทรัพยากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและเป็นการปฏิบัติตามแผนการหรือโครงการต่างๆ (WHO and UNICEF, 1978) การมีส่วนร่วมของประชาชน นั้นเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดความก้าวหน้าในส่วนต่างและสามารถขับเคลื่อน รุดหน้าในทางด้าน

การพัฒนาในส่วนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นส่วนท้องถิ่น การกินดีอยู่ดีของประชาชนในพื้นที่ แต่จะขาดปัจจัยหลักไม่ได้ คือ การดำเนินงานของภาครัฐที่สะท้อนให้เห็นการให้ความสำคัญกับภาคประชาชนมากน้อยเพียงใด นั่นก็จำเป็นต้องมีหลักการ และกระบวนการจัดการที่มีคุณภาพ เป็นธรรม ถูกต้อง โดยการนำหลักธรรมาภิบาลและการจัดการภาครัฐแนวใหม่มาใช้ในการบริหารงานเพื่อแสดงให้เห็นการทำงานของภาครัฐ และภาคประชาชนก็เข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดกระบวนการที่สมบูรณ์ (สุรศักดิ์ ชะมารัมย์, 2560)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในจังหวัดลพบุรี อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี
2. เพื่อวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลและการจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี
3. เพื่อเสนอแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดลพบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. หลักธรรมาภิบาลส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดลพบุรี
2. การจัดการภาครัฐแนวใหม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดลพบุรี

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี สามารถอธิบายถึงขอบเขตของการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 3 ประการ ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านเนื้อหาแบ่งออกเป็น ดังนี้

หลักธรรมาภิบาล (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552) ประกอบด้วย 1) หลักประสิทธิภาพ 2) หลักประสิทธิผล 3) หลักตอบสนอง 4) หลักการรับผิดชอบ 5) หลักความโปร่งใส 6) หลักการมีส่วนร่วม 7) หลักการกระจายอำนาจ 8) หลักนิติธรรม 9) หลักความเสมอภาค และ 10) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ

การจัดการภาครัฐแนวใหม่ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2563) ประกอบด้วย 1) การสร้างความเป็นเลิศในการให้บริการประชาชน 2) การพัฒนาองค์การให้มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย 3) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์ของภาครัฐให้เกิดประโยชน์สูงสุด 4) การวางระบบการบริหารงานราชการแบบบูรณาการ 5) การส่งเสริมระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน 6) การยกระดับความโปร่งใสและสร้างความเชื่อมั่นศรัทธา 7) การสร้างความพร้อมของระบบราชการไทย

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแนวคิดของ Cohen and Uphoff (1980) ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2. ด้านประชากร

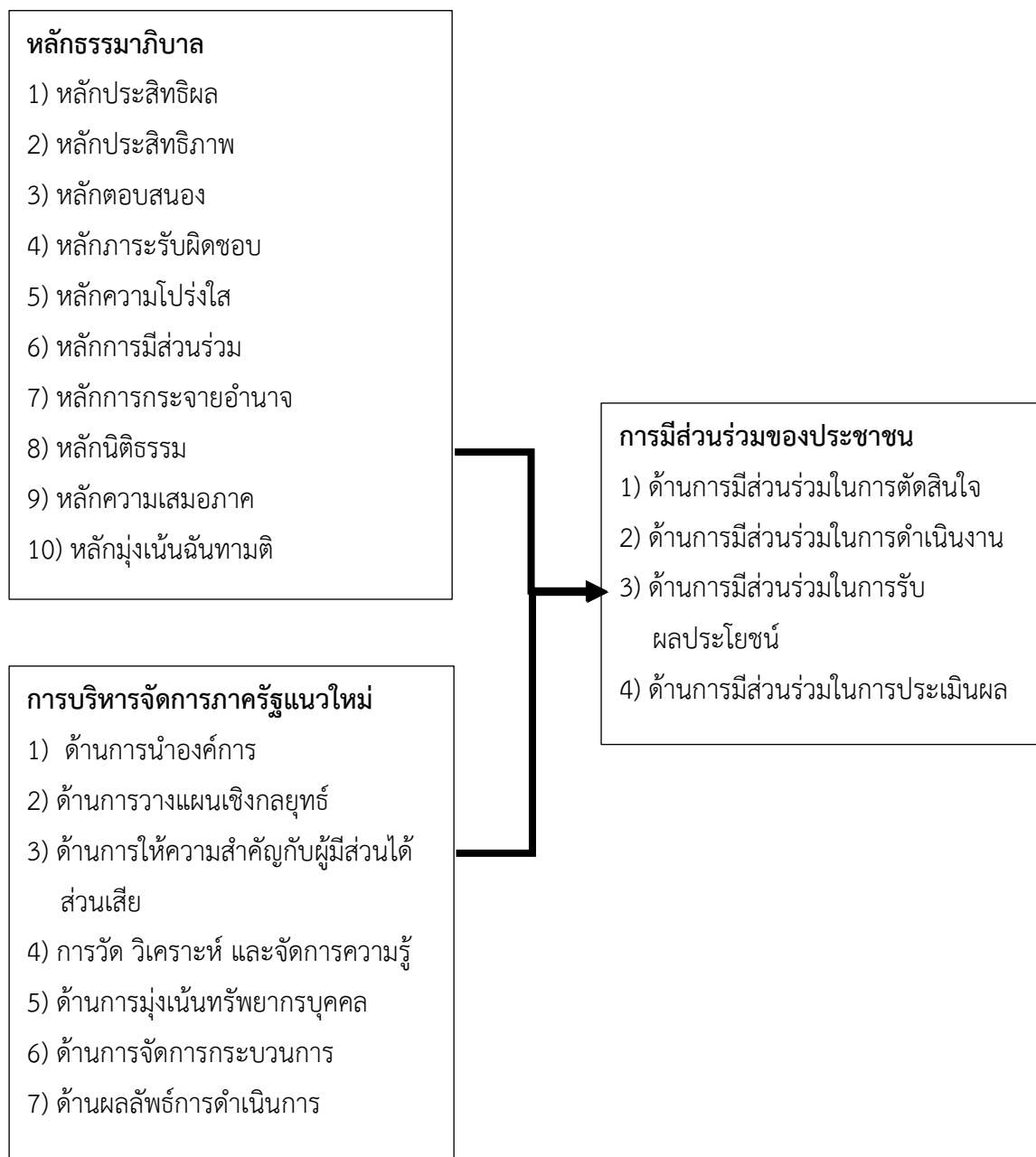
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปมีภูมิลำเนาในจังหวัดลพบุรี จำนวน 434,582 คน แบ่งเป็นชาย จำนวน 212,607 คน หญิง จำนวน 221,975 คน (สำนักสถิติแห่งชาติ, 2563)

3. ด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย เริ่มทำการวิจัยตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2565 ถึง เดือนมกราคม พ.ศ. 2566 รวมระยะเวลา 8 เดือน

กรอบแนวคิด

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดลพบุรี ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าข้อมูล ข่าวสาร จากตำราตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาล ตามแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552) การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ตามแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2563) และการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามแนวคิดของ Cohen and Uphoff (1980) เพื่อนำแนวคิดที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งปรากฏดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลทุติยภูมิจากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (mixed methods research) ระหว่างเชิงปริมาณเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปมีภูมิลำเนาในจังหวัดลพบุรี จำนวน 434,582 คน แบ่งเป็นชาย จำนวน 212,607 คน หญิง จำนวน 221,975 คน (สำนักสถิติแห่งชาติ, 2563)

กลุ่มตัวอย่าง ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปมีภูมิลำเนาในจังหวัดลพบุรี จากการคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1973) และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ 5 เปอร์เซ็นต์ จำนวน 400 คน

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ผู้นำชุมชน จำนวน 3 คน และประชาชน จำนวน 17 คน รวมทั้งหมดเป็น 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 1) หลักประสิทธิภาพ 2) หลักประสิทธิภาพ 3) หลักตอบสนอง 4) หลักการรับผิดชอบ 5) หลักความโปร่งใส 6) หลักการมีส่วนร่วม 7) หลักการกระจายอำนาจ 8) หลักนิติธรรม 9) หลักความเสมอภาค และ 10) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการภาครัฐแนวใหม่ ประกอบด้วย 1) การสร้างความเป็นเลิศในการให้บริการประชาชน 2) การพัฒนาองค์การให้มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย 3) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์ของภาครัฐให้เกิดประโยชน์สูงสุด 4) การวางระบบการบริหารงานราชการแบบบูรณาการ 5) การส่งเสริมระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน 6) การยกระดับความโปร่งใสและสร้างความศรัทธาเชื่อมั่นศรัทธา 7) การสร้างความพร้อมของระบบราชการไทย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้างและการทดสอบเครื่องมือ มีดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำเครื่องมือแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาสอบถามว่า หากนำแบบสอบถามไปใช้ในการวิจัยแล้วนั้นจะสามารถวัดในส่วนของเนื้อหาที่ผู้วิจัยต้องการวัดได้มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ กระบวนการตรวจสอบผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบ มีจำนวน 3 ท่าน

1.2 ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม จากนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการแก้ไขตามคำแนะนำที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ และนำผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัยด้วยค่า IOC (index of item objective congruence) (สนุพงษ์ จิระवालวิสุทธิ, 2558) ค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.701

1.3 การหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ภายหลังจากที่นำเครื่องมือแบบสอบถามไปผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และนำไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มตัวอย่างประชาชนในจังหวัดชัยภูมิ เพื่อหาค่าความเที่ยง จำนวน 30 ชุด วิเคราะห์ความเที่ยงของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมวิจัยทางสังคมศาสตร์ หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาจากเอกสารผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นไปตามโครงสร้างตัวแปรที่ได้กำหนดไว้ กำหนดข้อคำถามเป็นลักษณะปลายเปิด โดยพัฒนาจากตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน จำนวน 3 คน และประชาชน จำนวน 17 คน รวมทั้งหมดเป็น 20 คน

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยปฏิบัติงานภาคสนามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ป้องกันการได้รับข้อมูลที่คาดเคลื่อนเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์จนครบทั้งหมด 400 ชุด นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมไปทำการวิเคราะห์ทางสถิติ ในโปรแกรมสำเร็จรูปและประมวลผลต่อไป

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยได้นำบทสัมภาษณ์นำมาถอดเทปรวบรวมประเด็นคำตอบต่างๆ และวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อสรุปสาระความสัมพันธ์ของแนวคิดนั้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนบทสรุปงานวิจัยในครั้งนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างดำเนินการโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและเครื่องมือทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ตั้งไว้ โดยสถิติที่ใช้ มีดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จนครบ จำนวน 400 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และใช้ค่าสถิติ และนำข้อมูลมาแจกแจงตามประเด็นต่างๆ

2. โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกตระหว่างการสัมภาษณ์ การจดบันทึก การจัดข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ ตามประเด็นที่ได้กำหนดไว้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบ ผู้นำชุมชน จำนวน 3 คน และประชาชน จำนวน 17 คน รวมทั้งหมดเป็น 20 คน ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำมาเป็นข้อมูลเพื่อสนับสนุนผลการวิจัยต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสถิติเชิงพรรณนา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปแบบของตาราง ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 51.75 และเพศชาย จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 48.25 มีอายุ 31 – 45 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 ระดับการศึกษามัธยมศึกษา / ปวส. จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00 ประกอบอาชีพลูกจ้าง/รับจ้าง จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 มีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75 ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.59$) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.53$) และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.47$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์วิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี พบว่า ระดับหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ประกอบด้วย ด้านหลักตอบสนอง ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมา ได้แก่ ด้านหลักความเสมอภาค ($\bar{X} = 3.93$) ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ ($\bar{X} = 3.71$) ด้านหลักการกระจายอำนาจ ($\bar{X} = 3.66$) ด้านหลักการรับผิดชอบต่อ ($\bar{X} = 3.60$) ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 3.59$) ด้านหลักประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.54$) ด้านหลักประสิทธิผล ($\bar{X} = 3.52$) ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.48$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.42$) ตามลำดับ

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ตัวแปรอิสระ	B	Std. Error	Beta	t	Sig
ค่าคงที่ (Constant)	3.577	0.329		10.882	0.000
หลักธรรมาภิบาล					
หลักประสิทธิภาพ (X ₁)	0.026	0.027	0.049	0.997	0.319
หลักประสิทธิภาพ (X ₂)	0.022	0.024	0.046	0.942	0.347
หลักตอบสนอง (X ₃)	0.065	0.022	0.153	2.948	0.003*
หลักการรับผิดชอบ (X ₄)	0.066	0.023	0.144	2.895	0.004*
หลักความโปร่งใส (X ₅)	0.023	0.023	0.051	0.979	0.328
หลักการมีส่วนร่วม (X ₆)	0.015	0.022	0.034	0.657	0.511
หลักการกระจายอำนาจ (X ₇)	0.020	0.022	0.047	0.928	0.354
หลักนิติธรรม (X ₈)	0.003	0.024	0.006	0.121	0.904
หลักความเสมอภาค (X ₉)	0.010	0.023	0.023	0.460	0.646
หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (X ₁₀)	0.034	0.024	0.070	1.394	0.164
การจัดการภาครัฐแนวใหม่					
การนำองค์การ (X ₁₁)	0.016	0.024	0.034	0.667	0.505
การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (X ₁₂)	0.090	0.026	0.168	3.411	0.001*
การให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (X ₁₃)	0.057	0.023	0.123	2.454	0.015*
การวัด วิเคราะห์ และจัดการความรู้ (X ₁₄)	0.072	0.025	0.148	2.889	0.004*
การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล (X ₁₅)	0.023	0.025	0.047	0.927	0.354
การจัดการกระบวนการ (X ₁₆)	0.010	0.023	0.021	0.412	0.681
ผลลัพธ์การดำเนินการ (X ₁₇)	0.028	0.025	0.056	1.093	0.275
R = 0.350 , R Square = 0.112 , Adjuster R Square = .083					
Std. Error of the Estimate = 0.21474 F = 3.130 , Sig = 0.000					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการวิเคราะห์การจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี พบว่า ระดับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการจัดการกระบวนการ ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ($\bar{X} = 3.69$) ด้านการวัดวิเคราะห์และจัดการความรู้ ($\bar{X} = 3.58$) ด้านการนำองค์การ ($\bar{X} = 3.57$) ด้านการ

ให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{X} = 3.49$) ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ ($\bar{X} = 3.48$) และ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 3.36$) ตามลำดับ

5. ผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย จากตารางที่ 1 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของสมการเท่ากับ 0.350 แสดงให้เห็นว่าหลักธรรมาภิบาลและการจัดการภาครัฐแนวใหม่หลักตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการวัด วิเคราะห์ และจัดการความรู้ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์คุณภาพชีวิต ในจังหวัดสระบุรี ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 3.577 + 0.168X_{12} + 0.153X_3 + 0.148X_{14} + 0.144X_4 + 0.123X_{13}$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.090X_{12} + 0.065X_3 + 0.072X_{14} + 0.066X_4 + 0.57X_{13}$$

6. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่นำมาประกอบการวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากความร่วมมือของกลุ่มตัวอย่างผ่านการสื่อสาร สนทนา พูดคุยในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยอย่างมีโครงสร้าง สรุปดังนี้

6.1 การสื่อสารอย่างชัดเจน การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนา มีการปรับใช้กระบวนการพัฒนาที่ลดขั้นตอนการทำงาน สร้างภาพลักษณ์การทำงานที่มีคุณภาพ มุ่งเน้นความชัดเจนต่อบทบาทหน้าที่การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ผู้นำชุมชนเป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาภาวะเปี่ยมขององค์กรอย่างเคร่งครัด แต่ในขณะเดียวกันก็มีความยืดหยุ่นในการปรับใช้ในกระบวนการดำเนินงานเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานเป็นหลัก

6.2 ผู้นำมีบทบาทที่สำคัญต่อการนำองค์กรให้มีทิศทางการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความชัดเจน เข้าถึงความต้องการของประชาชน มีการกำหนดกลยุทธ์ในการตรวจสอบความต้องการของประชาชนก่อนนำมากำหนดแผนการพัฒนา มีการให้ความสำคัญต่อความต้องการของผู้รับบริการ และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นสำคัญ

7. องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

จากภาพที่ 2 แสดงองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นจากผลการวิจัย สรุปดังนี้

1) หลักการตอบสนอง ส่งเสริมกระบวนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่มีคุณภาพในการสื่อสารที่ชัดเจน มีการส่งเสริมกระบวนการทำงานที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมจากประชาชน สร้างภาพลักษณ์การทำงานที่มีคุณภาพให้แก่ประชาชนได้มองเห็นอย่างน่าเชื่อถือ และการเปิดโอกาสให้กับ

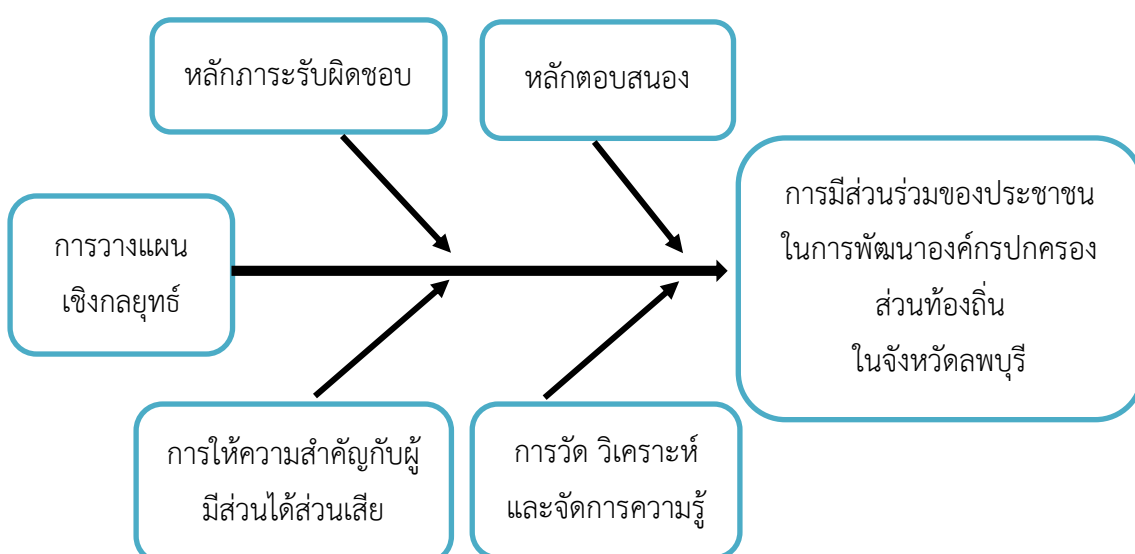
ประชาชนได้มีส่วนร่วมนั้นเป็นโอกาสที่หน่วยงานจะปรับใช้ความคิดเห็นต่าง ๆ ในการพัฒนาทิศทางการทำงานของหน่วยงานได้

2) หลักการรับผิชอบ ในการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นความชัดเจนต่อบทบาทหน้าที่ช่วยส่งเสริมการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ ช่วยให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นต่อกระบวนการทำงาน ความรับผิดชอบที่อยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ ตลอดจนความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาของสังคม การให้ความสำคัญต่อผลที่เกิดขึ้นและพร้อมรับผิดชอบสิ่งนั้น อันคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของสังคม

3) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การที่ผู้นำมีกลยุทธ์ในการตรวจสอบความต้องการของประชาชนก่อนนำมากำหนดแผนการพัฒนา เพื่อให้ได้กรอบการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความต้องการ ความคาดหวังของประชาชน และเป็นการเอื้อให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมและเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมภาครัฐ

4) การให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การให้ความสำคัญต่อความต้องการของผู้รับบริการ และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นสำคัญ แนวทางการทำงานมีการส่งเสริมการตรวจสอบความต้องการของประชาชนก่อนลงมือปฏิบัติ ให้ความสำคัญต่อรับฟังสภาพปัญหาจากกลุ่มที่จะได้รับผลกระทบหากภาครัฐตัดสินใจดำเนินกิจกรรม จึงก่อให้เกิดการปรึกษาหารือและหาทางออกร่วมกันที่เห็นพ้องต้องกัน

5) การวัด วิเคราะห์ และจัดการความรู้ ผู้นำมีความเข้าใจต่อการเลือกใช้ทักษะการนำอย่างเหมาะสมกับบริบทในสังคม ส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการดำเนินงาน เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูลการทำงานของหน่วยงาน ซึ่งเป็นข้อมูลที่จะส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของประชาชน และเป็นการสร้างความตระหนักรู้ของประชาชนที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

อภิปรายผล

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี ทั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. หลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านหลักตอบสนอง ร่องลงมา ได้แก่ ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักการรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักประสิทธิภาพ ด้านหลักประสิทธิผล ด้านหลักความโปร่งใส และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชดากร ทมิณเหมย (2556) ศึกษาเรื่อง หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดน่าน โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดน่าน ว่ายึดหลักธรรมาภิบาลมากน้อยเพียงใด 2) เพื่อศึกษาหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดน่านโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า หลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับสูงและมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม และหลักนิติธรรม ตามลำดับ เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดน่าน พบว่า หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดน่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยหลักนิติธรรมส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดน่านสูงสุด และหลักความรับผิดชอบส่งผลเชิงลบต่อประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดน่านต่ำสุด และปัจจัยทั้ง 6 ด้านนี้สามารถอธิบายความเปลี่ยนแปลงของประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดน่านได้ร้อยละ 44.50

2. การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการจัดการกระบวนการ รองลงมา ได้แก่ ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ด้านการวัดวิเคราะห์ และจัดการความรู้ ด้านการนำองค์การ ด้านการให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลวรรณ ท้วมทอง (2564) เรื่องการนำหลักการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ไปปฏิบัติของสำนักงานอัยการในจังหวัดลพบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและนำเสนอแนวทางการนำ หลักการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักการพัฒนาคุณภาพการบริหาร จัดการภาครัฐ (PMQA) ไปปฏิบัติของสำนักงานอัยการในจังหวัดลพบุรี เป็น

ลักษณะ งานวิจัยแบบผานวิธี ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการฝ่ายอัยการและ ผู้ปฏิบัติงานที่สำนักงานอัยการในจังหวัดลพบุรี จำนวน 76 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูล เนื้อหาแบบพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า การนำหลักการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานอัยการในจังหวัดลพบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ส่วนผลลัพธ์การปฏิบัติราชการของสำนักงานอัยการในจังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการพัฒนาองค์กร ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาฯ คือ ควรให้ความสำคัญมากขึ้นในเรื่องการสื่อสารสร้างความเข้าใจให้ทั่วทั้งองค์กร ควรเปิดโอกาสให้สำนักงานอัยการจังหวัดได้วางแผนกลยุทธ์ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของกลุ่มเป้าหมาย ควรมีการกำหนดตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับการให้บริการของ สำนักงานฯ ควรมีการปรับปรุงฐานข้อมูลสารบบคดีอิเล็กทรอนิกส์อยู่เสมอ ควรวิเคราะห์ปริมาณงานให้เพียงพอต่ออัตรากำลังและควรจัดทำมาตรฐานงานธุรการให้ชัดเจน

3. การมีส่วนร่วมของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรพีพงศ์ บุญญานุวัตร (2552) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ชุมชนของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน 44 ชุมชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานครโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการรวบรวมข้อมูล จำนวน 400 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลได้ จำนวน 388 คน คิดเป็นร้อยละ 97 การศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมการติดตามประเมินผล การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ พบว่าประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนโดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน อายุพบว่าประชาชนมีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมการรับผลประโยชน์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยสรุปข้อเสนอแนะในการวิจัย ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำหลักธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ มาปรับใช้ให้เกิดความเหมาะสม เป็นธรรมสมดุลระหว่างองค์กรและประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้งยังต้องบริหารจัดการภายใต้ความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ สามารถบริหารจัดการเวลาได้อย่างรวดเร็วกระชับแต่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และมุ่งเน้นฉันทามติในกระบวนการทำงาน

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรปรับปรุงลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น เพื่อกระจายอำนาจในการตัดสินใจ การอนุญาตหรือการอนุมัติต่างๆ ช่วยให้การดำเนินงานในขั้นตอนนั้นๆ ดำเนินไปอย่างสะดวก เป็นการลดขั้นตอนการทำงาน และเกิดความรวดเร็วในการให้บริการประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจเพิ่มการอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูล การสอบถาม การเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงการร้องเรียน การแสดงความคิดเห็นต่อภารกิจของภาครัฐ เพื่อให้การปฏิบัติงานของภาครัฐตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อหลักธรรมาภิบาลและการจัดการภาครัฐแนวใหม่ของหน่วยงานภาครัฐในจังหวัดลพบุรี เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่มีประโยชน์ต่อประชาชนและองค์กรมากขึ้น

2.2 ศึกษาเปรียบเทียบหลักธรรมาภิบาล การจัดการภาครัฐแนวใหม่ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดลพบุรีกับพื้นที่จังหวัดอื่นๆ เพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบความสำเร็จของการใช้หลักธรรมาภิบาลและการจัดการภาครัฐแนวใหม่

2.3 ศึกษาวิจัยปัจจัยความต้องการในการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ต่างๆ เพื่อนำองค์ความรู้มาบูรณาการร่วมกัน และต่อยอดรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.4 เพื่อให้ผลการวิจัยสามารถปรับใช้ได้กับทุกองค์กรควรเพิ่มกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยให้ครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่ในประเทศไทย เพื่อให้ผลการวิจัยมีความเที่ยงตรง

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ ท้วมทอง. (2564). การนำหลักการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ไปปฏิบัติของสำนักงานอัยการในจังหวัดลพบุรี. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชมภูษ หุ่นนาคน. (2560). การจัดการภาครัฐแนวใหม่: การเปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างผลิตภาพสูงสุด. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 17(3), 125-139
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2548). การมีส่วนร่วมแนวคิดทฤษฎีและกระบวนการ. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พาณิชยประนศรจำกัด.
- รัชดากร ทมิณเหมย. (2556). หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต จังหวัดน่าน. อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัย นครราชสีมา.
- รัฐพงศ์ บุญญานวัตร. (2552). การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร.
- วีระยุทธ พรพจน์ธรรมาศ. (2557). องค์ประกอบของธรรมาภิบาลในโรงเรียน. วารสารนักบริหาร, 34(1).
- วริศรา สมทรัพย์. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขา วิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (ก.พ.ร.). (2552). คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแล องค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating). กรุงเทพฯ : บริษัท พรีเมียร์ โพร จำกัด.
- เสน่ห์ จัยโต. (2557). มิติใหม่การบริหารธรรมาภิบาลขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช..
- สถาบันพระปกเกล้า. (2558). คู่มืออำนาจในการเมืองการปกครอง. กรุงเทพมหานคร : สถาบัน พระปกเกล้า.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2563). ข้อมูลสถิติจังหวัดลพบุรี. สืบค้นจาก <http://lopburi.nso.go.th/> เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2563
- สนุพงษ์ จิรชวลวิสุทธิ์, จำสับเอก. (2558). ปัญหาและอุปสรรคการปฏิบัติงานของนายทหาร ประทวน ค่ายภาณุรังสีจังหวัดราชบุรี. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนานาชาติ แสตนฟอร์ด.
- สุรศักดิ์ ชะมารัมย์. (2560). การบริหารงานภาครัฐกับมิติของเปลี่ยนแปลงในการบริหารงานของ หน่วยงาน ภาครัฐสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง. รัฐสภาสาร. 65 (5), 9-34.

- Barzelay, M. (2002). **Origins of the New Public Management: An international View from public administration/Political Science**. In MCLAughlin, Orsborne and Ferlie (ed.). *New Public Management Current trends and future prospects*.
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1980). **Participation Place in Rural Development: Seeking Clarity through Specificity, World Development**. New York: Cornell University, 8(3).
- Cronbach, L. J. (1970). **Essentials of Psychological Test (5th ed.)**. New York: Harper Collins.
- WHO and UNICEF. (1978). **Strategies Utilized by School Superintendents in Establishing Participatory Linkages with the district Community**. New York :The University of Wisconsin.
- Yamane, Taro. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. Third Edition. New York: Harper and Row.